

İSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN'IN

8. İSTANBUL DERİ FUARI'NDA YAPTIĞI KONUŞMANIN METNİ

Bugün Türkiye sanayisinin, hem ulusal hem de uluslararası pazarlarda yüz akı olmuş bir sektörün, çok önemli bir aktivitesi için buradayız.

Öncelikle İstanbul Deri Fuarı'nın açılışına hoş geldiniz diyerek, İstanbul Sanayi Odası olarak sizleri saygıyla-sevgiyle selamlıyorum.

Sanayimizin en güçlü temsilcileriyle bugün burada bir arada olmanın ve sizlerle bu çok önemli aktivitenizi paylaşmanın gururunu yaşıyorum..

Şu anda, gerçekten de “Uluslararası pazarlarda Türkiye'nin gururu, yüz akı” tabirini hak eden bir sektörle birlikteyiz...

Deri sektörümüz odamızda iki grup olarak temsil görüyor. Birincisi deri işleme, deri ve kürk giyim eşyası, saraciye alanında faaliyet gösteren firmalardan oluşan 12 Grup ve ikincisi de ayakkabı sektöründe faaliyet gösteren 44. grup. Toplam 1000'e yakın üye sayısı, 18 bin üyeli odamız içinde önemli bir oranı temsil ediyor.

Sizler, Türkiye'nin dış pazarlarda daha 'çırak' olduğu dönemlerde adeta birer 'ihracat buzkıranı' görevi gördünüz. 1980'li yılların başında tıpkı kardeş sektörünüz hazır giyimciler gibi, Rusya'dan Amerika'ya, Çin'den Brezilya'ya kadar dünyanın her noktasına ellerinizde çantalarınızla numune taşıdınız.

Bugün Türkiye'nin ihracat ufkunun genişlemesinde, 2023 hedefine 500 milyar doları koyma özgüveninde, sizin hiç de küçümsenmeyecek bir misyonunuz vardır.

SEKTÖRÜN BUGÜNÜ HAKKINDA

O yılların sayılı tabakhanelerinde yarattığınız eko sistem, bugün devasa boyutlara ulaştı. Kazlıçeşme ve İstanbul'un merdiven altlarında sıkışıp kalmış sektör, bugün bir endüstri artık. Öyle yabana atılacak bir güç de değilsiniz. Dünya deri sektörüne yön verebilecek güce ulaşmış bir sektörsünüz...

Dinleyiciler arasında bulunan sektörümüzün duayenleri 25-30 yıl öncesini çok iyi hatırlayacaklardır. O yıllarda pek de organize olmayan, dağınık ve küçük atölyeler şeklinde süren faaliyetlerin bugün geldiği nokta, başka ne ile açıklanabilir.

Bu sektörün, bugün 7.500'e yakın işletmesi ile yıllık 6 milyar TL'nin üzerinde üretim hacmi ve satış cirosuna sahip bir sektör olmasının gururunu yaşıyorsak, 65 bin kişiye doğrudan ve 100 binin üstünde de dolaylı istihdam yarattığını söyleyebiliyorsak, bu meşakkatli endüstri çalışanlarına saygı duymak gerekir.

İstanbul Sanayi Odası olarak ülkemize istihdama dayalı katma değer yaratan her sektörü alkışladığımız gibi, deri sektörümüzün değerli temsilcilerini de burada, hepimizin önünde alkışlamak istiyorum... Bu noktaya gelinmesinde, sektörün siz değerli temsilcilerinin ne kadar büyük bir özveri ve emeğinin olduğunu çok iyi biliyoruz.

SEKTÖR YAPISI VE İHRACAT

Siz dericilerin, tüm imalat sanayinin yarattığı eko sistemde oluşturduğunuz katma değer 1 milyar liranın üstünde. İmalat sanayine istihdam katkınız yüzde 2,2, imalat sanayi katma değerindeki payınız da yüzde 1,1.

İnanıyorum ki emek yoğun bu sektör gelecek yıllarda çok daha parlak bir tablo ile ekonomimiz içindeki yerini çok daha güçlü hale getirecektir. Çünkü bu potansiyel var ve biliyorum; siz değerli sektör temsilcileri, bu potansiyeli harekete geçirecek hem bilgi birikimine ve hem de vizyonuna sahipsiniz.

Dış pazarlardaki gücünüz her geçen yıl biraz daha artıyor. Kayıtlı ihracatınız 1.5 milyar doları buluyor. Fakat biliyoruz ki turistik bölgelerdeki satışlarınız ile birlikte Türkiye ekonomisini kazandırdığınız döviz miktarı 3.5 milyar doların altında değil.

İhracatı neredeyse Rusya ve Doğu Avrupa ülkelerinde keşfeden deri sektörümüzün bugün en büyük ihracat pazarlarının Almanya, İngiltere, Fransa gibi AB ülkeleri olması, üretim kalitesinde de geline nokta göstermesi açısından önemli.

SANAYİ VE ÜRETİME DAYALI BÜYÜME

Türkiye gerçek bir büyümeyi, toplumun her kesimine adil bir şekilde yayılan refahı ancak üretime dayalı, katma değer yaratabilen, emek yoğun bu sektörlerimiz aracılığıyla yakalayabilir. Gerçek anlamda ve sürdürülebilir bir büyümeden söz edeceksek, deri ve daha birçok endüstriyel sektörün önünün açılması gerekir.

Biz İstanbul Sanayi Odası olarak üretime dayalı büyüme modeli derken işte bu ve benzer sektörleri işaret ediyoruz. Bugün bu fuarda, bu sektörün sadece içerde değil dışarda da yaratmış olduğu devasa eko sisteme tanıklık edeceğiz. Üretime dayalı büyüme modeline örnek arayanlar gelip burada bu değeri yakından görmeliler.

SANAYİNİN GELECEĞİ

Evet politika üreticilerin gelip buraları mutlaka görmesi ve analiz etmesi gerekiyor. Çünkü sanayi kültüründen duygusal bir kopuşun yaşandığı bir dönemden geçiyoruz.

Bırakın yeni neslin sanayi sektörüne adım atmasını, sanayici ailelerin, yetişen nesle sanayiye bırakma endişesi yaşadığı bir dönem bu. İşte böyle bir çağda, bundan geriye dönüşün nasıl sağlanabileceğine ilişkin çözüm politikaları, ancak bu tür sahalardaki gözlemlerden çıkarılabilir.

Yoksa uzaktan bakarak, derindeki rahatsızlıklara verilen asprin tedavileriyle sanayiye olan bakış açısı düzeltilemez.

Nedir bugün sanayiye olan bakış açısı diye soracak olursanız ne yazık ki şunu söylemeden geçemeyeceğim.

“İşlerin tıkr tıkr gittiği, daha rahat, kolay, huzurlu, çabuk paraya dönebilen, daha az risk taşıyan, daha az zahmetli işler varken kimin ne işi var sanayide” işte sanayiye olan bakış açısı bu noktada...

ÇEVRECİ ÜRETİM VE OSB'LER

Çevre günümüz endüstrileri için son derece önemli bir konudur. Ne mutlu ki, adı bir dönem adeta çevre kirliliği ile özdeşleştirilen deri sektörü, artık bu haksız ithamlardan kurtulmayı başarmıştır.

Bunu da çevreye duyarlı üretim tekniklerinin kullanılması ve gerekli prosedürleri harfiyen yerine getirmesiyle elde etmiş ve çevre konusunda başarılı bir performans göstermiştir.

90'lı yıllar sektörün çevre ile barışmasında önemli bir dönüm noktasıdır. Türk deri sanayi ya arıtma tesisi kurarak ya da arıtma tesislerinin bulunduğu organize sanayi bölgelerine taşınarak çevreye uyumlu üretimi benimsedi.

Bugün deri sektörümüzde üretimlerin tamamına yakını, çevreye duyarlı yöntemlerle gerçekleştiriliyor. Nitekim Tuzla'daki İstanbul Deri Organize Sanayi Bölgesi de bu anlamda güzel bir örnektir.

İSTANBUL VE SANAYİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) olarak biz bu konudaki hassasiyetimizi her platformda dile getirirken, İstanbul'un gelecek vizyonunda sanayinin, ne yazık ki çevre faktörü ileri sürülerek haksız bir şekilde dışlanmakta olduğunu görüyoruz.

İstanbul'u tamamıyla sanayiden arındırmanın haksızlık. Bugün deri sanayi üretiminin önemli bir kısmının İstanbul çevresindeki sanayi bölgelerinde gerçekleştiğini biliyoruz. Böyle bir kararı sadece siz deri sanayicileri açısından düşündüğümüzde bile işin vahameti açıkça görülür.

Bu konudaki politikamızı 'Sanaysiz bir İstanbul Düşünülemez' olarak vurgulamak istiyorum. İstanbul'da sanayi her zaman var olacaktır. Ancak bu sanayi çevreyle uyumlu, temiz teknoloji kullanan, katma değerli üretim yapan bir sanayi olmalıdır.

Bunun için gerek yeni organize sanayi bölgeleri oluşturmak gerekse bölgemizdeki mevcut organize sanayi bölgelerini değerlendirmek amacıyla İstanbul Sanayi Odası bünyesinde Organize Sanayi Bölgeleri Geliştirme İhtisas Kurulunu oluşturduk.

Bu kurul hem kentteki OSB'lerin sorunları hem de İstanbul'dan ayrılmama mecburiyeti olan, ayrılması hakikaten mümkün olmayan bir takım iş kollarını ne şekilde, nasıl toparlayabilecekleri, nasıl organize edebilecekleri noktasında çalışmalarına başladı.

KAYNAK SORUNU VE BORÇLANMA

İmalat sanayiinde her sektörün olduğu gibi siz dericilerin de büyüme yolundaki en önemli sorunlarınızın başında kaynak sorunu geldiğini biliyoruz.

Bugün birçok sanayici içerde uygun koşullarda bulamadığı bu kaynağı dışarıda arıyor. Bulduğunda da kullanıyor, böylece özel sektörün dış borç kalemi büyüyor. Bu nedenle de suçlanıyoruz: Cari açığın en büyük nedeni özel sektör borçlanması diye...

Kimse neden diye sormuyor? Yani içerde kaynak var da sanayici kullanmıyor mu? İç tasarrufun yüzde 12'lere düşmüş olduğu bir ekonomide ne yazık ki dış kaynağa muhtaçsınız.

ORTAKLIK VE SATIN ALMA

Yalnız burada şunu vurgulamadan geçemeyeceğim. Kaynak arayışında tek çare borçlanmak değil. Öz kaynaklarınız yetersiz, tamam. İç tasarrufların hali ortada. Dış kaynaklarla borçlanmak ise adeta ateşten gömlek, kabul ediyorum.

Ne yapmalısınız? Açık söylüyorum. Önümüzdeki yıllarda, yüzünü dışarıya dönmüş, teknolojiyle ve üretim kalitesiyle göz dolduran şirketlerimiz artık katı aile şirketi yapısında direnemezler.

Büyümek istiyorsanız, mutlaka kendinize hem sermaye ve hem de know how getirecek ortaklıklara gitmek zorundasınız. Bu konuda önümüzdeki yıllarda önünüze pek çok fırsat çıkacağını söyleyebilirim.

Bu süreci başlatmak için şimdiden araştırmalara başlayın. Türkiye’de yabancı ortaklık ve satın almalar konusunda gerçekten çok yetenekli hizmetler var. Sadece İSO bünyesinde hizmet veren Avrupa İşletmeler Ağı’nın bu anlamda sayısız işbirliğine öncülük ettiğini son derece başarılı ortaklıklar yarattığını söylemem her halde yeterli olacaktır.

MARKALAŞMA

Tabii Türkiye, artık birçok sektörde dünyaya kendini kabul ettirmiş markalar yaratmayı hak ediyor. Deri sektörü olarak buna en yakın gruplardan birini de sizler oluşturunuz.

Bu kadar değerli emeğinizi, özverinizi dünyaya başka markalar adı altında satmanın sonu gelsin artık. Kendi markalarınızla satacağınız ürünlerden elde edeceğiniz katma değeri düşünün. Bunun için bir güç birliğine gitmeniz gerekiyorsa, bunu da düşünme vaktidir.

Bunun için yeteri kadar güçlü bir alt yapıya sahip olmadığınızı kim söyleyebilir. Dünya pazarlarını tanımadığınız, tüketici alışkanlıklarını bilmediğiniz söylenebilir mi? Tasarımlarınızla dünyanın en top markalarına şapka çıkarıyorsunuz. Daha ne olsun...

AR-GE VE TEKNOLOJİ

Şu bir gerçek ki, artık deri sektörü olarak Türkiye’nin göz kamaştırıcı sektörleri arasına girmeyi en çok hak eden sektörlerden birisiniz. Türkiye’nin de bu sektörden bir ya da birkaç dünya markası beklemeye hakkı var.

Fakat bazen çuvaldızı kendimize batırmayı da bilmeliyiz. TÜİK’e dayalı şu rakamlar sektörümüzün Ar-Ge ve teknoloji konusunda daha alacağı

çok yol olduğunu gösteriyor. TÜİK'in verilerine göre Ar-Ge harcamalarının oranı deri ve deri ürünleri sektöründe yüzde binde 1'dir.

Ar-Ge personeli sayısı bakımından yapılan değerlendirmede deri ve deri ürünleri sektöründeki oran binde 14. Bu rakamların rekabet içinde olduğumuz ülkelere göre son derece zayıf olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Bu büyük sektörün, elindeki insan ve bilgi birikimini en iyi şekilde değerlendirerek Türkiyemize daha yüksek bir katma değer yaratması ümidiyle sizleri İstanbul Sanayi Odası adına bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

İstanbul Deri Fuarı'nın katılımcılar ve Türkiye için amacına ulaşan başarılı bir fuar olmasını diliyorum.